

Femte roten, tomt 35

Kvarteret Kommerserådet

Första roten 1637–57v

Södra Stora Hamnen, väster om Korsgatan

Andra roten 1657h–70

Östra delen av 5.35

Arendt (Aron) Petersson

1637: 4 mtl. Omtalad i "yrkesförteckningen" 1639.

Den 29.3.1633 pantsatte Arent Petersson sitt hus till *Johan Braun*, som var fullmäktig för *Johan Henriksson skeppare*.

Hans dotter *Magdalena Petersen* gifte sig den 21.8.1636 med
målaren Jacob de Bois (de Boes, Boos) R1

1638: 3 mtl, 1639–40: 2 mtl, 1641–42: 3, 2 mtl, 1543–55: 3 mtl

1656: 3.4, 1657v: 1.18 (II), 1657h: 6.16, 1658: 16, 1659–62: 2, änkan 1666–70

Jacob de Bois övertog samtidigt med gästgivaren *Anthoni Posset* som borgensman skyldigheten att bebygga sin svärfader Arent Petersens tomt belägen vid Södra Hamngatan 17 (5.35) med stenus. Svärfadern avled dock (om han inte hade en namne) först flera år senare (begravd den 22.2.1644, hans hustru redan 22.9.1629). Arent Petersson var 1630 ombud i regeringen för klagomål rörande tunnmått

Jacob de Boes anklagades 1637–38 av sin burskapsborgensman *Anthoni Posset* för att han icke hade uppfört ett stenus på sin tomt vid Stora Hamnen. Målaren invände, att *rådman Elias Gantz* i sammanhang med sin tomtöverlåtelse gått i kontraborgen för "Anthoni Fransman" (d.v.s. Posset) för bebyggandet av Jacob de Bois tomt. Saken kom att sysselsätta magistraten en hel den under 1637 och 1638, eftersom Jacob de Bois hade hotat återflytta till Holland och därigenom överge sin av Kungl. Maj:t för alla tomtägare vid Stora Hamnen stadgade förpliktelse att bygga stenus (Almquist I: 333).

Någon återflyttning till Holland blev inte av för Jacob de Bois.

Jacob de Bois målade den 1638 ombyggda bron vid våghuset över hamnen (prydd med fyra av *Hans Schwant* utförda lejon). Bron målades i rött och kallades därför Röda bron eller Lejonbron. (Almquist I sid. 823) I december 1652 fick de Bois kontrakt att måla Christine kyrkas inre (valvet i vitt, balkarna i blått och gult, en list i marmorimitation).

1646 blev Jacob de Boes rotemästare i första roten och var det ännu 1657

Margareta Påfwenfeldt klagade den 19.6.1651 genom *styckjunkaren Anders Anastasii* över att Jacob de Bois hade överfallit henne i hennes hus med onyttiga och ohövliga ord. Jacob de Bois

erkände, att han hade hotat Margaretas tjänare för att denne på gatun tagit ifrån hans son smör och slagit honom blå och blodig. Då hade han genast gått till hennes hus och berättat det men hade inte överfallit henne. För att Jacob de Bois i ivrigt mod hade kommit i Margareta Påfwenfeldts hus och överfallit henne med ohövliga och onyttiga ord dömdes han till 40 mark böter. Han uppmanades dessutom att gå till fru Margareta Påfwenfelt och be henne om ursäkt: om detta inte skedde skulle saken återupptagas nästa rättegångsdag

Jacob de Bois var inte särdeles välbeställd utan uppträdde mer som gäldenär än som fordringsägare. Särskilt 1653 var han hårt trängd: I kämnärsrätten den 6 juli kräves han av *Anthoni Skorrey* (Skorer) på hans svärfaders Ahron Peterssens pantförskrivning av hans hus och gård på 325 rdr. för vilka han ”enständigt måste begära” uppskov med betalningen. Samma år krävdes han av *Anders Branck* på *Johan Jacsson* i Stockholms vägnar och av *Jacob Hertzzen* på *Peter Böös* sedel i Amsterdam

Jacob de Bois avled 1665 (begr. 23 april). Hans änka Magdalena övertog gården Hon var född cirka 1617 och begravdes i Christine församling 24.4.1675, 57 $\frac{3}{4}$ år gammal.

Jacob de Bois och hans hustru Magdalena hade barnen *målaren Arend de Bois* och *Peter Corneliusson*.

Styrmans hustru Clara (vigsel 14.5.1662). Att även *Schenna de Bois*, gift 29.5.1667 med *urmakare Johan Jacob Schleinvoigt*, var makarnas dotter tycker jag antydes dels genom hennes namn, dels genom Petter Styrmans inlaga till kämnärsrätten den 22.7.1668, där han beskyller urmakaren för att ha slagit hans hustru Clara blå och blodig. Släkten är ju som bekant alltid värst.

Det var rätt vanligt att handelsmännen i Göteborg och de bohuslänska städerna hade en bakgrund som skeppare och styrmän. *Stadsfiskalen Olaus Claesson Felterus* anklagade i augusti 1661 en holländsk skeppare kallad Peter Corneliison ”för det han såsom en främmande man, så emot Kungl. Resolution och handelsordinantian som Magistraten gjorda förbud, hade rest till Vänersborg för att darsammastädes göra sig masthandeln kunnig”. Eftersom Peter Corneliisson inte kunde förneka detta dömdes han av rätten att plikta med 100 rdr penningböter. Men han gav sig icke och skaffade sig uppenbarligen burskap i Göteborg, ty i underrätten kunde fiskalen Felterus den 25.8.1665 på samtliga Göteborgs masthandlares vägnar anklaga Peter Corneliison styrman för att han emot lag och sin borgerliga ed inträngde sig i Vänersborg uti deras köp med främmande penningar ”dyrker godset och gör dem förköp”.

I augusti 1667 omtalas, att Petter Corneliisson styrman, den *engelske handelsmannen Johan Butcher* och framlidne *handelsmannen Wilhelm Hardestie* tillhandlat sig varsin tredjepart i en hop mastträd av *Jacob von Ackern*: Butchers och Hardesties växlar hade återkommit med protest. Samtidigt behandlade rådhusrätten frågan om Peter Corneliisson styrman var skyldig till att på Kämpebryggan ha hotat *Johan Claesson Brandt* att hissa holländska kapare på honom och hans *skepp Näktergalen*. *Cornelius Isachsson* skulle vittna i ärendet, men sade sig vara så ”liumhörd” att han inte hört alla ord som fällt. Men Peter hade sagt sig önska, att hans och flera hans goda vänners brev skulle komma väl fram till Holland. Då skulle han förmoda att holländska kapare skulle vara Johan Brandt i vägen. När Johan Brandt svarat, att Peter styrman skulle få ersätta honom för allt det ont, som kunde vederfaras honom och hans skepp Näktergalen av holländska kapare i sjön hade Peter hävdad, att han hade väl penningar nog att betala den ruttna byssan och dess last med. En skeppare Henrik Höjer från Kristianopel bekräftade med ed att när Peter Styrman hade kommit in i besökarnas (”visitatores”) hus vid Gamla Älvsborg hade han sagt: ”De unge skepparne vilja flyga förrän de få vingar, men här är gångna brev till Holland”. Lorens Jung

och Brandts i rätten närvarande skeppsfolk sade sig ha förehållit Peter styrman, att han ”hade gjort som ingen ärlig man”, om han på det sättet hade förrått Johan Brandt och hans skepp. I början av september anlände *borgaren i Helsingborg Enne Ennessons* brev av den 30.8.1667 om att han och hans medredare till Näktergalen avskrev aktionen mot Peter Corneliison, sedan skeppet välbehållet anlant till Newcastle i England.

Vid överrätten begärde Petter Corneliisson styrman den 15.4.1667 upprättande av inventarium och arvskifte efter hans avlidne svärfader Jacob de Bois på det att såväl hans hustru som de omyndiga barnens fäderne ”måtte oförryckt och behållit bliva”.

Någon varaktig bostad tycks Clara de Bois och hennes man icke haft.

I oktober 1664 fordrades Petter Corneliisson av *Johan von Ackern* på ett års hyra för *sal Johan Offermans* hus (troligen intill svärmoderns) och på betalning för en förkommen badstugukittel. Johan von Ackerns hustru hade vägrat att ta emot nycklarna, då Clara de Bois hade erbjudit dem. 1666–68 bodde familjen tillfälligt i kvarteret Traktören (6.25v).

Enligt resolutionsboken ”insinuerade Hans Brockman den 10 april 1671 hustru Clara de Bois supplik (EII:3) om någras hennes angelägenheter. Hwar på henne blef bewiljat, att hennes inqvartering lindras skall efter som hon den förmår draga. Brygga måå hon till huusbehof men icke till Gästgifweri. I Wachtpenningar förmedlas 16 öre silfvermynt, så att hon allena En riksdaler gifwa skall. Hwad kontributionen anbelangar, efter hon icke beskrifwer på hwad åhr hon för 2 Riksdaler taxerat är, utstelles det till vidare upplysning.”

Förmodandet att hon då var änka eftersom hon behandlas som familjens överhuvud strandar dels på att den 31.1.1672 omtalas i ränte- och byggningskollegiets Petter Corneliisson styrmans räkning för trävirke till stadens byggningar, dels på en dopnotis i tyska kyrkan 18.1.1673 för parets son *Frantzoi*. Men kort därefter avled han, möjligen omkommen till sjöss, ty hans begravning ej står i tyska kyrkoboken.

En dotter *Elisabeth* hade döpts den 8.10.1667, en son *Gerdt* den 29.9.1669.

Clara de Bois var änka den 1.12.1673, när hustru *Ingrid Adrians* krävde henne på resterande arrende för en masthamn.

I april 1670 pantsatte hennes mor Magdalena de Bois sin gård till *Jürgen van Holten* för 87 rdr hon skulle att betala i stället för sonen Arend. Den 17.2.1673 lagbjöds hustru Magdalena de Bois gård mellan Jacob von Hertzens gård å östra och Nils Adrianssons gård (tydligen Elias Gantz gamla) å västra sidan såsom Banemästaren Mr Rolof Lamberts *underpant*. Den 13.3.1673 lagbjöds första gången *Roluf Lambertssons* gård vid Stora Hamnen (samma grannar), som han köpt av hustru Magdalena de Bois för 950 rdr. Peter Styrmans hustru Clara sökte i mars och april 1673 med bördsrätt klandra denna moderns försäljning av gården till Roluf Lambertsson. Samtidigt ville *David Amija* köpa de andra kreditorernas panträtt. Clara de Bois hade dittills en tid bott vid Västra hamnen i samma kvarter som modern hos hustru *Margareta sal Björn Jonsson slaktares*, som i april samma år av kämnärsrätten begärde att bli kvitt sin ”huskvinna” Clara de Bois. Clara hade inte efter uppsägning flyttat och inrymt nästa hyresman barberaren husen.

Tydiligen besegrade Clara de Bois Roluf Lambertsson i husstriden, ty i november samma år pantsatte hon sin gård vid Stora Hamnen till *räntmästare Jacob Larsson*. 26.1.1674 uppbjöd *Jacob von Hertzen* Peter Styrmans efterleverska hustru Clara de Bois hus och gård som sin pant. Ägareförhållandena under de närmaste tio åren efter 1674 är osäkra. *Kronans proviantskrivare Johan*

Schuman bodde där 1678–8.1.1684 uppbjöd *Hans Vogt (Voigt)* denna gård, som han hade köpt av *Johan von Minden*.

Arend Jacobsson de Bois måste den 9.1.1666 gifta sig med

Christian Meijers styvdotter Sofia Felbier, som han lägrat. Den 13.4.1669 pantsatte han för lån av pengar av *Eric Carlsson i Åby* med styvsvärfadern som löftesman sin gård på Korsgatan mellan *Johan von Minden* och *barberaremäster Jöran (Schwartzkopf)*: den senare övertog Arends gård 4.35n följande år.

Magdalena de Bois berättade vid rätten i april 1670, att änkan *Ingeborg Sven Hanssons i Alingsås* hade en son Anders, som hade förlupit sitt kontrakt med *Arend de Bois* att av honom lära målaryrket. Pojken skulle ha följt *Arend de Bois* på hans antagna arbete i Norge. Enligt magistratens årshandlingar hade *Arend de Bois* i slutet av mars 1700 anlänt till Göteborg för att för sin hustrus räkning söka arv efter sin *svärmor Diwirke Felbiers* (född Petersen liksom Arends mor och först gift *Cornillies Felbier*). Hon hade ägt stenhus på Holländaregatan. Det är de sista anteckningar jag har om släkten de Bois.

Johan Schuman, kronans proviantskrivare

1678–81 M1676

Man vet inte om han bodde i gården som ägare eller hyresgäst. Vad man vet är att *Johan von Minden* sålde hus och gård belägen mellan *Roluf Lambertssons* hus å västra (*Elias Gants* gamla) och *Johan von Mindens* egen gård å östra sidan för 1.000 rdr kurant till *Hans Vogt (Voigt)* som lät uppbjuda gården första resan den 11.2.1684. Samtidigt betalade *Hans Voigt* 42 d smt i huseköpspenning.

Denne *Hans Vogt* begärde några dagar före den 12.8.1681, då saken var uppe i magistraten, sjöpass för en skuta, som han hade destinerat åt *Västersjön* men detta sjöpass vägrades honom, då han ej hade vunnit burskap i Göteborg, fast han var gift med en borgaredotter och hade vistats i staden snart ett helt år och bedrivit sin handel. Magistraten meddelade honom, att om han begärde burskap skulle detta icke vägras honom. Han svarade, att han pro forma hade varit borgare i Stockholm men hade ämnat att bli borgare här i staden i stället. Men hans svåger notarie *Areel* hade då hotat honom att om han blev borgare här, så skulle han nog finna honom. Då reste han till *Kungälv* och avlade borgared där i stället. Saken ordnades då på så sätt, att eftersom skepparen *Claes Arendtsson* och medredaren *Olof Björnssons* änka var borgare, så beviljades sjöpass.

Hans Voigt och inspektor *Sveno de Blom* drev handel i kompani. Det rörde sig om import av vin, brännvin och socker, som betalades genom till *Christoffer Voigt* i Amsterdam utskäppade master och andra trävaror. Den 22.3.1687 processade *Hans Voigt* med kompanjonen *Sveno de Blom* om nettovinsten av denna handel och vann processen, varigenom *Sveno de Blom* kom att stå i stor skuld till *Hans Voigt*, som pretenderade på *Sveno de Bloms* gård.

Hösten 1691 insjuknade *Hans Voigts* hustru orgelbyggaredottern *Catharina Hansdotter Horn* i svår depression, vilken *Hans Voigt* förklarade med att rådmann *Tham* hade hindrat henne att behålla det stolrum i tyska kyrkan, som kommissarie *Adlercrantz* tidigare innehaft och *Voigts* hustru hade övertagit

Den 9.12.1691 hittades hon drunknad ”i den här vid huset belägne hambnen ett stycke ifrån sitt hus å den sidan, som vetter till svågern rådmannen *Areels* gård – presumeras, att hon ärnat sig till sin syster, bemålte Rådmannen *Areels* hustru, och i mörkret gått felt och fallit i Hambnen”, som

magistraten skrev i en ”ödmjuk berättelse” till Kungl. Hovrätten den 16.1.1692 (Ba:7). Svågern Sveno Areel berättade den 17.2.1691, att Hans Voigt, som hade många små barn, hade blivit alldeles apatisk och förtvivlad över hustruns död. Enligt magistratens relation en månad senare måste man hålla vakt över honom, så att han ej skulle skada sig. Magistraten beslöt emellertid, att Catharina Hansdotter Horn skulle få en ”christlig och hedersam begravning”. Hon var vid sin död 35 år gammal.

Efter detta ville Hans Voigts affärer icke lyckas. Den 26.4.1696 begärde expediten Henrik von Lind för David Reutzers i Amsterdam räkning immission och exekution i Hans Voigts stallgård och lösöre. Samma år sålde Hans Voigt – som nu kallas källaremästare – hus och gård mellan räntmästare Erik Paulin i öster och sal Rolof Lambertsson i väster till handlaren Johan von Minden för lånade 1 050 d smt. Von Minden uppbjöd gården den 8.6.1696.

Johan von Minden sålde gården till David Amija, som i sin tur avyttrade den till handelsmannen Herman Gieseke. Denne lagbjöd den 7.2.1698 handelsmannen Hans Voigts f.d. gård vid Stora Hamngatan mellan räntmästare Paulin i öster och sal Roluf Lambertsson i väster (AIIa:1).

Hans Voigt avled 1699 och begravdes den 2 juli. I magistratens protokoll för 1720 (s 12) finns en uppgift, att Johan Paul Greise hade hustrun Maria och svägerskan Elisabeth Voigt, döttrar till Hans Voigt, vilka hade arv efter fastern Elisabeth Breckhfeldt i Hamburg.

Hans Voigt omtalas i tomtöreslängden 1696.

Handelsman Herman Gieseke

lät den 7.2.1698 första resan lagbjuda handelsmannen Voigts f.d. tillhöriga hus och gård på Stora hamngatan belägen mellan räntmästare Paulins gård å östra och Roluf Lambertssons gård på västra sidan, som han köpt av rådman David Amija för 3 300 d smt. Ungefär samtidigt sålde Herman Gieseke hus och gård 4.108 på Drottninggatan, där han tidigare bott.

Gieseke köpte våren 1703 även den västra delen av tomten.

Västra delen av 5.35

Alain eller Allowin Jacobsson omtalas redan i Nya Lödöses tänkebok den 30.7.1621, då han å sin faders Jacob Allwinssons vägnar krävde pengar. Fadern omtalas första gången i Nya Lödöse den 3.4.1593. När Nya Lödöse i början av Kalmarkriget hotades skulle Jacob Allwinsson i en nyköpt båt forsla bort sitt bohag men han tvingades av stadens båda borgmästare Peder Arvidsson och Arvid Jacobsson att i stället med hjälp av båten sänka stadens båda kyrkklockor i älven. Om detta berättade sonen Allowin Jacobsson i en senare inlaga (Almquist I: 4). Jacob Allwinsson var en relativt förmögen man. För en skuld till honom på 6 000 rdr pantsatte holsteinaren Jacob Hoyer (sedermera tysk president i Göteborg) 1618 sitt gods Eiderstadt i Wulfsbüttel. Enligt mag. prot. den 18.8.1631 hade Allowin Jacobsson och Roluf Janssen den 18.8.1631 slutit kontrakt med varandra om ett befraktat skepp, som med bådas vinst och förlust skulle segla till Lübeck med master och spiror.

Den 25.2.1642 tvistade Allowin Jacobsson med Hans von Schwindern om värderingen av redskapen i det beckbränneri de haft tillsammans (gode män Henrik Eilking, Wetke Dellinguusen, se mag. prot. 30.5.1638). Den 6.6.1642 uttalar sig Adam Herwegh angående faderns skuld 3 100 gyllen, som skulle betalas i Holland av de första pengar, som kunde komma av hans gods i Eiderstadt i Holstein antingen genom hyra eller lagligt köp.

Nils Adriansson Band

Så sent som den 16.5.1671, intecknades följande förpantade gårdsbrev i stadens protokoll: Den 22.3. 1643 försålde Alowein Jacobsson frivilligen och med sin hustrus goda vilja och samtycke till Nils Adriansson, borgare och handelsman, sitt hus beläget vid Stora Hamnen mellan Arendt Pettersson å östra och sal Carl Bocks hus och gårdar på västra sidan etc – enligt tomtebrev av dato 29.4.1624 – för reda penningar, sjuhundra riksdaler samt en föräring till hustrun två Rosenoblar. Fasta erhöll Nils Adriansson den 25.5.1643.

I sin bok ”Kvarteret Kommerserådet” har dr Maja Kjellin felaktigt hävdat, att Nils Adriansson övertog denna gård av sin ”släkting” handelsidkerskan Ingrid Adriansdotter. Bortsett från att den åsyftade ”släktingen” var hans mor *hustru Ingrid Adrians*, änka efter *handelsmannen och rådmannen i Nylöse och Göteborg Adrian Jansson Bann*, så har denna Ingrid Adrians aldrig ägt just denna gård, utan hon var bosatt i samma första rote längre västerut i kvarteret Alströmer. Saken hänger ihop med ett annat av Maja Kjellins misstag, ty här bodde i stället en av de personer, som Maja Kjellin förlade till kvarteret Frimuraren genom att identifiera en skiss från Riksarkivet, som gällande en del av kvarteret Frimuraren (se hennes bok om detta kvarter sid. 9–10).

Den Nils Adriansson, som köpte Allowin Jacobssons gård omtalas i sjunde roten 1648–43 och säges i yrkesregistret 1639 ”handla med allehanda varor”. Sedan står han i första roten 1644–55.

Didrik Offerman lovade vid kämnärsrätten den 18.6.1645 att med det första utföra det arbete på *Nils Adrianssons skuta*, som han hade utlovat och för vilket han hade erhållit halva betalningen.

Nils Adriansson krävde vid rådhusrätten den 24.4.1656 *Hans Tihl*, som erkände sig skyldig de fordrade 125 rdr. Han sade sig ha erbjudit Nils Adriansson sin redaste egendom men denne ville blott ha kontanta penningar som Tihl inte ägde. Tihl dömdes betala utan dröjsmål men intresset var ”av särdeles considertion” upphävd

Nils Adriansson var gift med Clara Roman, född 1633 som dotter till landskamreren i Närke och Värmland Arvid Persson Roman, född 1787, död 1655 (Sv Släktkal. III, sid. 174). Att *Håkan Eilking* (senare bosatt i Kristinehamn) var måg till *Nils Adriansson* framgår av mag. prot. 2.5.1670, då det omtalas, att Nils Adriansson hade sänt sin måg Håkan Eilking och tvenne drängar att hämta engelska varor hos *Olof Simonsson*. Den sistnämnde uppräknas tillsammans med *Jacob Lauterback* och *Anthoni Haydern* i en magistratsskrivelse (Ba:2), som instämmer Nils Adriansson till rätten för att möta sina kreditorer.

Den 17.1.1672 meddelade Nils Adriansson i rätten, att ”största delen av hans kreditorer i anseende till hans olyckor och skada av ett Christligt medlidande med honom hade ingått och slutit ett frivilligt accord och han hade uppdragit till dem sitt hus och sin gård här i staden, som han nu för tiden boendes är, sunnan Stora hamnen mellan Rådmannen Dr Olai Östrings gård å västra och Jacob målares gård å östre sidan belägen” (här citerad med instämmande 20de punkten i stadens privilegier).

Vid Karlstads rådhusrätt den 4.7.1674 uppträdde handelsmannen i Göteborg Välaktat Nils Adriansson Bann och mottog av Välaktat *Olof Kinkel i Vänersborg* en post penningar, som sal *Erik Anderssons sterbhus i Nora* var skyldig honom. Vid Vänersborgs rådhusrätt den 4.9.1680 framlade sal. Nils Adrianssons i Göteborg *änka Brita Larsdotter*, bosatt i Mariestad, *Sven Nilsson Värmes* obligation, daterad Mariestad den 3.5.1677, bevittnad av *Jacob Larsson* och *Jonas N. Triller*. För en skuld på 232 daler 16 öre kmt pantsatte Sven Nilsson Värme sin skuta. Vid Karlstads råd-

husrätt den 7.3.1681 framlade *Nils Giessling* från Göteborg fullmakt av Nils Adrianssons änka att söka preferens i Erik Guldsmeds sterbhus. (Var Brita Larsdotter syster till Jacob Larsson Bratt?)

Roluf Lambrechtsson köpman

1674–81, M1676: 1 tomt.

Banmästare Roluf Lambertsson uppbjöd den 24.11.1673 hus och gård vid Stora Hamnen mellan Rådman Dr Olaus Östrings gård i väster och hustru Magdalena de Bois å östra sidan, som han köpt för 1 500 rdr. Roluf Lambrechtsson hade varit banmästare för det stadens privilegierade replageri, som 1646 startades av Hans Macklier och major Adrian (Mårtensson) Ancarhielm och som 1668 hade övertagits av David Amija och hans svåger Johan Saveland, Roluf Lambrechtsson hade allt mer kommit att syssla med handel och skeppsrederi vid sidan om arbetet vid replageriet och därför av magistraten förmåtts att söka burskap. I samband med att han flyttade från reparebanan (se biografi I.38) tycks han helt ha övergått till handel. (Om reparebanan se Bodman (FIG:9–15) samt Olga Dahl, Kvarteret Artilleristallet fram till branden 1804.)

1677 köpte Roluf Lambrechtsson Scholten Sven Påvelsson Bånges arvingars tomt längre västerut vid Södra Hamnen mellan sal Nils Börgessons tomt i öster och grevinnan Beata de la Gardie i väster.

Denna gård i Kvarteret Kommerserådet inprotokollerades den 4.9.1693 till säkerhet för Rolof Lambrechtssons lån i banken och sades då ligga på Stora Hamngatan mellan proviantmästare Paulins gård i öster och pastorn i tyska församlingen M. Johannii Burchardi gård i väster.

Den 23.9.1695 omtalas sal. handelsmannen Roluf Lambertsson Scholtens hus och gård vid Stora Hamnen, som skulle värderas av *Maccabeus Thornton*, *Jonas Radde*, *åldermannen Marcus Jäger* och *murmästare Petter Mellenberg*. I magistratens registratur den 12.8.1712 anges Roluf Lambertsson Scholtens arvingar vara: Herr *Johan Järnschöld*, *direktör Jacob Scholten* och *insp. Georg Zedritz* (fullm. *insp. Jonas Edgren*). I magistratens registratur för 30.10.1691 (Ba:7) omtalas också sonen *fänriken Lambert Scholten*.

Roluf Lambertsson hade varit kapten för borgerskapets kår: i en inlaga klagade Sven Wallman över att han hade skymfats av Roluf Lambertsson och hans son *Jacobus Scholten* genom att i hela kompaniets närvaro ha blivit vägrad att uppmarschera på vakt (EIIa:6, 6.3.1690).

Till och med 1698 omtalas gården som tillhörande sal Roluf Lambertsson Scholten. Enligt Maja Kjellin bodde fältskär Didrik Morter här några få år omkring 1700. Men den 16.3.1703 såldes gården av kommissarie David Amija för 1 250 d smt till ägaren av den östra delen av tomten

handelsmannen Herman Gieseke. Han erhöll uppbud den 11.3.1707. Gården sades då ligga vid Stora hamnen mellan Herman Gieseke i öster och pastor J. O. Burchardus i väster och hålla måtten 1 099'×36'. Fastebrev erhöles den 2.5.1707. Då var säljaren rådsförvanten och kommissarien David Amija död.

De båda sammanslagna halvorna av 5.35:

I tomtöreslängden 1710 säges Herman Gieseke äga 2 tomter.

Herman Giesekes första hustru Cornelia Wedinghuusen med vilken han hade gift sig den 25.10.1687 avled i barnsäng och begravdes den 22.3.1691 bara 23½ år gammal. Han gjorde ett ekonomiskt minst lika fördelaktigt giftermål, när han den 18.12.1694 äktade Volrath Thams och Gertrud Helgers dotter Johanna Christina Tham. Burskap hade han erhållit den 29.11.1688. Han

blev snart en av Göteborgs främsta järnexportörer. Stadens mest hedrande utmärkelser tilldelades honom, när han 1696 blev kapten i borgerskapets kår, 1702 blev ålderman i köpmansgillet och 1707 blev rådman.

Den 9.8.1704 lovade Herman Gieseke försäkra en kreyert "Den resande Jacob", som med styrmannen Sven Andersson skulle gå till "Canarie Eylanden". 500 rdr skulle användas i assurance och användas "om den olyckan skulle hända honom, att han av turcken eller okristna fiender blefve tagen det Gud nådeligen afwände"

Efter Herman Giesekes död 2.11.1710 gifte Johanna Christina Tham om sig med kommissarie Abraham Pettersson.

(Ang Giesekes tidigare öden, och gårdens fortsatta se Kjellin: Kvarteret Kommersrådet sid 176 ff).

1715: Abraham Pettersson etc. t.o.m.1720, sedan ödetomt